

ceum: अन्तःपुरजनश्चापि दृष्ट्वा शास्तामुपागतम् । मुमुदे ऽपूजयन्नेनाम् R. 1, 10, 35. राज्ञा — सभार्येण सराष्ट्रेण सातःपुरजनेन च 3, 3. सातःपुरजनश्चैनं प्रपेदे 9, 68.

अन्तःपुराध्यक्ष (अन्तःपुर + अध्यक्ष) m. Aufseher des königlichen Gynaeciums H. 726.

अन्तःपुरिक (von अन्तःपुर) 1) m. = अन्तःपुराध्यक्ष H. 726, Sch. — 2) f. आ eine Frau im königlichen Gynaecium: अन्तःपुरार्थनामन्तःपुरिकाभ्यो निवेदयेत् ङा. Ch. 41, 10, 11. (v. l. अन्तःपुरभ्यः).

अन्तःपय (von पा, पिबति mit अन्तर) n. das Einschlürfen, Trinken: भोज्ञा त्रिपुरत्तःपयं सुरायाः RV. 10, 107, 9.

अन्तःप्रज्ञ (अन्तर + प्रज्ञा) adj. der das Erkennen nach Innen gerichtet hat Māṇḍ. Up. 4.

1. अन्तर्क (von अन्त) Rand, Saum (eines Feldes) ङा. Ba. 3, 2, 1, 4.

2. अन्तक (von अन्त) 1) adj. das Ende bereitend, den Tod bringend: स

रामा दारुकराणां कृतस्ते ऽन्तको भवेत् R. 3, 46, 9. मार्गशी: — जीवितात्तकैः 25, 5. भये वा जीवितात्तके 4, 6, 10. देवात्तकनरात्तकौ (2 Rakshas)

6, 69, 14. तारकात्तकमत्पुत्र Kathās. 1, 41. — 2) m. der Endemacher, der Tod (häufig neben Mṛtju personifizirt): अन्तकाय मृत्यवे नमः AV. 8, 1, 1.

तामर्तको मार्त्यवो अंधोक् 13, 2. 6, 46, 2. 19, 9, 7. VS. 30, 7, 18. 39, 13. कृत्थो. 1, 26. नात्तकः (तृप्यति) सर्वभूतानाम् Pañkāt. I, 153. रातसानत्तकोपमान्

R. 3, 25, 20. व्याताननमिवात्तकम् 7, 8. परिवृतो भूतिर्देहवद्विरिवात्तकः 6, 36, 6. अतिक्रुद्ध इवात्तकः ॥ यथा यमो यथा मृत्युयथा कालो यथा विधिः ।

कृतास्मि रातसानश्च 3, 69, 19, 20. 4, 18, 10. 6, 30, 24. दण्डकस्तमिवात्तकम् 3, 32, 5. पाशकस्तमिवात्तकम् 43, 33. 6, 92, 46. त्रिजगत्प्रलयशक्तः कृतेकार

इवात्तकः VET. 5, 1. मयि नात्तको ऽपि प्रभुः प्रकृतम् Ragh. 2, 62. काल इवात्तकः R. 3, 7, 9. 4, 14, 25. 5, 52, 9. Vgl. कालात्तक, यमात्तक, कालात्तकयम.

AK. 1, 1, 1, 54. und H. 184. wird अन्तक als ein Name des Jāma aufgeführt und M. 3, 87. scheint unter अन्तक geradezu Jāma gemeint zu sein. — 3)

N. pr. eines Schützlings der Aṅg in RV. 1, 112, 6. ein König aus der Çuṅga-Dynastie Matsya-P. im VP. 471, N. 31 (v. l. अर्द्रक). LIA. II, 350. — Ueber अन्तक am Ende eines adj. comp. s. u. अन्त 8, 9.

अन्तकनुक् (अन्तक + कुक्) adj. den Tod beleidigend, reizend: नैतावृत्ते नैसात्तकनुक् RV. 10, 132, 4.

अन्तकर (अन्त + कर) adj. f. आ das Ende, den Tod bereitend P. 3, 2, 21. अद्भुतं हि नृणां लोके दृष्टमन्तकरं भवेत् R. 5, 94, 11. gewöhnlich am Ende

einer Zusammens.: जीवितात्तकर R. 4, 2, 14. Daç. 2, 54. f. आ R. 3, 43, 28. जीवनात्तकर 62, 10. शरीरात्तकर N. 3, 4. R. 6, 70, 32. दानवात्तकर 33.

अन्तकरणा (अन्त + कारणा) adj. das Ende, den Untergang bereitend: रा-
स्यात्तकरणावैतो द्वौ दोषौ पृथिवीनिताम् M. 9, 221.

अन्तकारिन् (अन्त + कारिन्) adj. dass. am Ende eines comp. H. 11. अन्तकाल (अन्त + काल) m. Todesstunde Bṛh. År. Up. 4, 3, 38. Bṛh. 2,

72. 8, 5. R. 3, 50, 23. 4, 17, 42. अन्तकि (?) m. Wind H. ç. 171.

अन्तकृत् (अन्त + कृत्) 1) adj. das Ende bereitend: जीवितात्तकृत् R. 3, 67, 19. — 2) m. Tod: वर्जयेदन्तकृन्मर्त्यं वर्जयेदनिशो ऽनलम् R. 5, 23, 17.

अन्तकृदश (अन्तकृत् + दशन्) pl. ० दशाः Titel des 12 heiligen Bücher bei den Ġaina's H. 244.

अन्तग (अन्त + ग) adj. bis zu Ende gehend P. 3, 2, 48. vollständig ver-

traut mit Etwas, am Ende eines comp.: बहूचं वेदपारगम् । शाखात्तग-
मयाधर्युं कृन्देगं तु समात्तकम् ॥ M. 3, 145. वेदात्तगः R. 6, 93, 30.

अन्तगति (अन्त + गति) adj. zu Ende gehend, untergehend ङा. Ba. 3, 1, 2, 21.

अन्तगमन (अन्त + गमन) n. 1) das mit Etwas (gen.)-zu-Ende-Kom-
men, das Fertigwerden: अनारम्भो हि कार्याणां प्रममं बुद्धिलक्षणात् ।
प्रारब्धस्यात्तगमनं द्वितीयं बु ॥ Pañkāt. III, 130. — 2) das-zu-Ende-Ge-
hen, Sterben AK. 3, 4, 155.

अन्तगामिन् (अन्त + गामिन्) adj. zum Tode gehend, dem Tode geweiht
R. 6, 36, 72.

अन्तचर (अन्त + चर) adj. an den Grenzen herumwandernd: पृथिव्यत्त-
चराः (वानराः) R. 4, 40, 3. — Vgl. अन्तपाल.

अन्तर्त्स (von अन्त) adv. gāṇa आद्यादि. 1) vom Ende (von den Enden)
aus: ता अस्याङ्गुलिभ्यो ऽध्यस्त्रवतो वा अङ्गुलयो ऽन्त एवास्मात्ता अप

आयन् ङा. Ba. 7, 5, 2, 44. तद्यदाग्रावैश्वं पुरोऽकाशं निर्वपत्यन्त एव तदे-
वानुधुवति आ. Br. 1, 1. — 2) am Ende, Umkreise (Gegens. मध्यतम्) AV.

14, 1, 64. — 3) am Schlusse: यत्तस्य ङा. Br. 1, 6, 2, 8. schliesslich 4, 2, 2,
5. 6, 7, 4, 15. 13, 5, 4, 25. 14, 4, 2, 23. (= Bṛh. År. Up. 1, 4, 11.) 9, 2, 13.

(= Bṛh. År. Up. 6, 3, 6.) आ. Br. 2, 6. Kāṇḍ. Up. 1, 2, 9. Taitt. Up. 2, 2.
Kāṭ. Ça. 7, 8, 11. Nir. 10, 26. M. 2, 62. 3, 86. 11, 119. N. (Bopp) 19, 34.

R. 2, 35, 6. — 4) in der letzten, schlechtesten Weise: मुख्यतः — मध्यतः
— अन्ततः Taitt. Up. 3, 10, 1. — 5) innerhalb (vgl. अन्त 14.): मधुघ-

मणिमनामिकायां बध्नात्यन्ततो ह मणिर्भवति बाह्यतो ग्रन्थिः Kāṇḍ. 76.
Vgl. अन्तरू und अन्तर. — H. an. 7, 59. und Viçva im ÇKDa. geben अ-

न्ततस् folg. Bedeutungen: 1) अवयवे, 2) उत्प्रेतायाम् (Viçva: संभावनायाम्),
3) पञ्चमर्थे, 4) शासने.

अन्तपाल (अन्त + पाल) m. Grenzwächter: ये चात्तपालाः ज्वगाः R. 4,
28, 31. Mālav. 8, 18. — Vgl. अन्तचर.

अन्तभाज् (अन्त + भाज्) adj. am Ende (eines Wortes) stehend RV. Prāt.
1, 18.

1. अन्तम (von अन्त 3.) P. 6, 4, 149, Vārtt. 5. adj. der nächste Naigh. 2, 16.
तनूपा अन्तमो भव RV. 6, 46, 10. आपिः 8, 45, 18. आ नौ भज परमेष्ठा वात्रेषु

मध्यमेषु । शिन्ता वस्वो अन्तमस्य 1, 27, 5. 5, 24, 1. 6, 45, 30. Uebertr. innigst
befreundet, zugethan, intimus: भवो स्तोत्रभ्यो अन्तमः स्वस्त्यै RV. 3, 10,

8. सुमेध्विदो अन्तमा मेदम् 6, 52, 14. 1, 4, 3. 165, 5. 3, 55, 8. 8, 13, 3. 33, 15.
53, 9. — Vgl. अन्तर.

2. अन्तमै (von अन्त 4.) adj. der letzte ङा. Ba. 6, 2, 4, 39.
अन्तर (अन्तर Up. 5, 60.) gāṇa स्वरादि. Heisst Gati P. 1, 4, 65. (vgl.

Vārtt.) wird mit einem verb. componirt Vop. 8, 21. Einfluss auf ein
nachfolgendes न् im comp. 22. 1) adv. innen, innerhalb; zwischen durch;

in's Innere, hinein (Gegens. बहिस्): सम्यक्स्त्वन्ति सरिता न धेनो अन्त-
र्हृदा मनसा पूयमानाः RV. 4, 58, 6. वृकस्य चिह्नितिकामत्तरास्यायुवं शशी-

भिर्गमिताममुञ्चतम् 10, 39, 14. एष कृते वि नीयते ऽन्तः शुभावता पथा 9,
15, 3. 12, 7. 96, 7. VS. 12, 16. तं तु वा मा गिरा सन्तमुदकमत्तश्चेत्सीत् ङा.

Br. 1, 8, 4, 6. अन्तरेव सन् 4, 1, 4, 19. पदसः करोति 14, 9, 4, 16. (= Bṛh. År.
Up. 6, 2, 13.) Kāṇḍ. Up. 5, 8, 1. स एषो (आत्मा) ऽन्तश्चरते Muṇḍ. Up. 2, 2, 6.

R. 2, 5, 13. 5, 74, 29. Pañkāt. I, 24. 220, 6 (विहृस्य). AK. 2, 2, 3. H. 1003. Ragh.
2, 32. Vid. 126. 143. 229. अन्तर्गलित nach innen gefallen Amar. 91. Sehr